

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
I. Stan bezpieczeństwa ludności żydowskiej w Polsce w latach 1944–1947	12
Stosunki demograficzne, organizacja i odbu- dowa gminy żydowskiej	12
Czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Żydów	15
Skutki wojny	15
Zła tradycja	18
Slogan „żydokomuny”	20
Stereotypy i uprzedzenia o podłożu ekonomicznym	24
Rola Kościoła katolickiego	26
Rola radykalnych ugrupowań polskiego podziemia	30
Stan bezpieczeństwa ludności żydowskiej	34
II. Żydzi w Krakowie i województwie kra- kowskim (kwiecień – sierpień 1945 r.)	53
Odbudowa i organizacja gminy żydowskiej	53
Stan bezpieczeństwa ludności żydowskiej w Krakowie i województwie przed 11 sierp- nia 1945 roku	57

III. Pogrom 11 sierpnia – próba rekonstrukcji	67
IV. Kraków po pogromie – reakcje władz i organizacji	94
Stanowisko władz państwowych i administracyjnych oraz partii politycznych	94
Milicja i wojsko	101
Propaganda w walce z antysemityzmem – wiece, manifestacje, zebrania	106
Komentarze prasy krajowej	109
Stanowisko Kościoła katolickiego, środowisk twórczych, organizacji młodzieżowych i kół emigracyjnych	114
V. Reakcje środowisk żydowskich	119
Zakończenie	124
Aneksy	129
Nr 1. 24 lipca 1945 r. Kraków. Pismo Żydowskiego Zrzeszenia Religijnego w Krakowie do wojewody z prośbą o ochronę modlących się w synagodze	129
Nr 2. 30 lipca 1945 r. Kraków. Pismo Wydziału Społeczno-Politycznego Urzędu Wojewódzkiego do Wojewódzkiej Komendy Milicji Obywatelskiej w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa modlącym się w synagodze	130
Nr 3. 6 sierpnia 1945 r. Kraków. Pismo Komendanta Milicji Obywatelskiej w Krakowie do Wydziału Społeczno-Politycznego Urzędu Wojewódzkiego informujące o decyzji wysyłania patrolu w okolice synagogi	131
Nr 4. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Raport Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w sprawie zjść antyżydowskich	132

Nr 5. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół Wydziału Śledczego Komendy Miasta MO przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie, zgłoszonego przez Antoniego Nijakiego	132
Nr 6. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Ilji Chorowoja	134
Nr 7. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Dawida Rabera w WUBP	135
Nr 8. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Edmunda Łukawieckiego w Miejskim Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego.....	136
Nr 9. 11 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania podejrzanego Franciszka Bandysa w MUBP	137
Nr 10. 12 sierpnia 1945 r. Kraków. Zeznanie świadka Emila Rosenzweiga, spisane w Komitecie Żydowskim w Krakowie	138
Nr 11. 13 sierpnia 1945 r. Kraków. Zeznania świadków Sary Stern i Renaty Hiller w Komitecie Żydowskim....	140
Nr 12. 13 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania podejrzanego Jana Wywrockiego w WUBP	141
Nr 13. 13 sierpnia 1945 r. Kraków. Decyzja WUBP o wszczęciu śledztwa w sprawie przeciwko Franciszkowi Kucharskiemu.....	144
Nr 14. 13 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania Franciszka Kucharskiego w WUBP.....	144
Nr 15. 13 sierpnia 1945 r. „Dziennik Polski”. <i>Do ludności miasta Krakowa</i> – Odezwa Zarządu Okręgowego Stronnictwa Demokratycznego, Wojewódzkiego Komitetu PPS, Wojewódzkiego Komitetu PPR i Zarządu Wojewódzkiego Stronnictwa Ludowego	147
Nr 16. 13 sierpnia 1945 r. Artykuł S. W. Balickiego <i>Zbrodnia i głupota</i> , zamieszczony w „Dzienniku Polskim”	148
Nr 17. 14 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Antoniego Nijakiego w WUBP	150

Nr 18.	14 sierpnia 1945 r. „Dziennik Polski”. Odezwa Prezydenta miasta Krakowa.....	152
Nr 19.	14 sierpnia 1945 r. Kraków. Stenogram posiedze- nia Wojewódzkiej Rady Narodowej	154
Nr 20.	14 sierpnia 1945 r. Kraków. Rezolucja w sprawie zajść antysemickich, uchwalona na posiedzeniu WRN	155
Nr 21.	15 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Hilela Kleiner w WUBP	156
Nr 22.	15 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Jehudy Landau w WUBP	158
Nr 23.	15 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Mendela Hechta w WUBP	159
Nr 24.	15 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Loli Welgrün w WUBP	160
Nr 25.	15 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia podejrzanego Franciszka Bancysa w WUBP	162
Nr 26.	16 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Artura Silbera w WUBP	164
Nr 27.	16 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia podejrzanego Kazimierza Raby w WUBP	166
Nr 28.	16 sierpnia 1945 r. Kraków. Postanowienie WUBP o tymczasowym aresztowaniu Antoniego Nijakiego ...	170
Nr 29.	16 sierpnia 1945 r. „Dziennik Polski”. <i>Pogłoski o mordzie są nonsensem</i> – Oświadczenie woje- wody Adama Ostrowskiego na posiedzeniu WRN	171
Nr 30.	16 sierpnia 1945 r. „Dziennik Polski”. Uchwała Związku Zawodowego Dziennikarzy	172
Nr 31.	16 sierpnia 1945 r. Odezwa rektorów szkół akademyckich w Krakowie opublikowana w „Dzienniku Polskim”	173
Nr 32.	17 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłucha- nia świadka Abrahama Weinfeld w WUBP	174

Nr 33.	17 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Jakuba Blecha w WUBP	175
Nr 34.	17 sierpnia 1945 r. „Dziennik Polski”. <i>Harcerstwo o zajściach sobotnich</i> – Rozkaz zastępcy komendanta Chorągwi Harcerzy, Rudolfa Korzeniowskiego	178
Nr 35.	18 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania podejrzanego Bolesława Skrzypka w WUBP	179
Nr 36.	18 sierpnia 1945 r. „Rzeczpospolita”. <i>Po zajściach w Krakowie</i> – Oświadczenie Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych.....	180
Nr 37.	18 sierpnia 1945 r. „Rzeczpospolita”. Fragmenty rezolucji w sprawie zająć antysemitycznych w Krakowie, uchwalonej na Zjeździe Emigracji Polskiej we Francji.....	181
Nr 38.	19 sierpnia 1945 r. „Robotnik”. <i>Przeciwko zbrodniom faszyzmu</i> – Rezolucja uchwalona 15 sierpnia przez oficerów i podchorążych Centralnej Szkoły Oficerskiej	182
Nr 39.	19 sierpnia 1945 r. „Tygodnik Powszechny”. <i>Nasze stanowisko</i> – Oświadczenie redakcji w sprawie zająć antyżydowskich w Krakowie	183
Nr 40.	20 sierpnia 1945 r. Warszawa. Relacja Hanny Zajdman.....	184
Nr 41.	20 sierpnia 1945 r. Kraków. Sprawozdanie Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego z zająć antyżydowskich	186
Nr 42.	22 sierpnia 1945 r. Kraków. Postanowienie WUBP o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej Franciszka Bandysa	187
Nr 43.	22 sierpnia 1945 r. „Rzeczpospolita”. <i>Do młodzieży polskiej</i> – Odezwa Związku Młodzieży Wiejskiej RP „Wici”, Związku Walki Młodych, Związku Młodzieży Demokratycznej i Związku Harcerstwa Polskiego	188

Nr 44.	24 sierpnia 1945 r. Kraków. Raport II Sekcji WUBP o sytuacji w mieście i aresztowaniach uczestników zająć 11 sierpnia	189
Nr 45.	24 sierpnia 1945 r. „Robotnik”. <i>Odezwa literatów i plastyków krakowskich</i> – Deklaracje Związku Zawodowego Literatów Polskich w Krakowie oraz Związku Zawodowego Polskich Piastyków i Artystów w Krakowie w sprawie zająć antysemickich	189
Nr 46.	30 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania świadka Tadeusza Richtera w WUBP	190
Nr 47.	30 sierpnia 1945 r. Kraków. Protokół przesłuchania podejrzanego Franciszka Kucharskiego w WUBP	192
Nr 48.	Sierpień 1945. Uchwała Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej w sprawie wypadków krakowskich.....	194
Nr 49.	Sierpień 1945 r. Kraków. Anonimowa ulotka rozpowszechniana w Krakowie po wydarzeniach 11 sierpnia	197
Nr 50.	1 września 1945 r. Kraków. Postanowienie WUBP o zamknięciu śledztwa w sprawie Franciszka Bandysa i innych sprawców zająć 11 sierpnia	198
Nr 51.	4 września 1945 r. Kraków. Orzeczenie komisji lekarskiej WUBP o stanie psychicznym Antoniego Nijakiego.....	199
Nr 52.	5 września 1945 r. Kraków. Akt oskarżenia przeciwko 25 uczestnikom pogromu w dniu 11 sierpnia	200
Nr 53.	10 września 1945 r. Kraków. Zatwierdzenie aktu oskarżenia przez Wojskową Prokuraturę Okręgu Krakowskiego	217
Nr 54.	15 września 1945 r. Kraków. Pismo prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgu Krakowskiego do Naczelnego Prokuratora WP z prośbą o powołanie oskarżyciela w sprawie przeciwko sprawcom zająć 11 sierpnia	218

Nr 55. 18 września 1945 r. Kraków. Prośba Ireny Sienkiewicz o zwolnienie z aresztu matki, Ludwika Sienkiewicz	219
Nr 56. 28 września 1945 r. Kraków. Pismo Ludwika Światłowskiego do Prokuratora Wojskowego Okręgu Krakowskiego w obronie Stefanii Kramarskiej.....	220
Nr 57. Wrzesień 1945 r. Kraków. Podanie Stanisława Dan-ka do Wojskowej Prokuratury Okręgu Krakow-skiego o dopuszczenie dowodów w obronie oskarżonej Zofii Danek	221
Nr 58. 3 grudnia 1945 r. Kraków. Wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w sprawie Józefa Stawar-skiego i Ludwika Sali	223
Nr 59. 1945 r. Kraków. Anonimowa ulotka roz-powszechniana w Krakowie po wydarzeniach antyżydowskich 11 sierpnia	227
Nr 60. 1945 r. Meldunek szefa Oddziału Organizacyjno-Instruktażowego Głównego Zarządu Polityczne-go Wychowania WP o stosunku żołnierzy do antysemityzmu	227
Nr 61. 1945 r. Kraków. Anonimowa ulotka rozpow-szechniana w województwie krakowskim	232
Nr 62. [Po październiku 1989 r.]. Izrael. Fragment wywia-du z Malwiną Perelman przeprowadzonego przez Izaaka Alperowicza	233
Nr 63. 1998 r. Tel Awiw. Wspomnienia Natana Steinber-gera – pogrom w Krakowie latem 1945 r. [fragmenty]	234
Bibliografia	236
Indeks osób	243
Ilustracje.....	253
Spis treści.....	263